

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega društva Javornik
www: <http://www.adj.si>, email: info@adj.si

Številka 190, Letnik XVI, November 2015
ISSN 1581-1379

Meteorski roji v decembru 2015 in januarju 2016

V teh jasnih novembrskih nočeh še opazujemo počasne in svetle Južne Tauride - STA (do 20. 11.) ter Severne Tauride - NTA (do 10. 12).

Aktivni meteorski roji za december in januar:

ROJ	PUP	PHO	MON	HYD	GEM
Aktivnost	01.12. - 15.12.	08.11. - 09.12.	27.11. - 17.12.	03.12. - 15.12.	04.12. - 17.12.
Maksimum	06./07. 12. šibki meteorji, možni bolidi!	06.12. 22:20 UT periodični roj	09.12. in 16.12.	12.12. šibki	bolidi! 13./14. 12. 18h UT 14.12. 01:30-23:00 UT
ZHR-met./uro	10	0-100	2	3	120
Radiant ob maksimu	$\alpha=123^\circ$ $\delta=-45^\circ$	$\alpha=18^\circ$ $\delta=-53^\circ$	$\alpha=100^\circ$ $\delta=08^\circ$	$\alpha=127^\circ$ $\delta=02^\circ$	$\alpha=112^\circ$ $\delta=33^\circ$
Radiant v Ozvezdju	Krma, južna polobla	Kipar, južna polobla	Samorogka	Vodna kača, glava	Dvojčka, blizu zvezde Poluks
Hitrost, v (geo.) km/s	40 hitri	10 zelo počasni	42 hitri	58 zelo hitri	35 Srednje hitri
Populacijski indeks (r)	2,9	2,8	3	2,5	3
lunine mene	03.12. zadnji krajec	03.12. zadnji krajec	11.12. mlaj	11.12. mlaj	11.12. mlaj

ROJ	COM	DLM	URS	QUA
Aktivnost	12.12. - 23.12.	05.12. - 04.02.	17.12. - 26.12.	28.12. - 12.01.
Maksimum	15./16. 12.	22./23. 12.	02:30 UT pred jutranjo zarjo	03./04.01. 08:00 UT
ZHR-met./uro	3	10	10 občasno do 50	120 (od 60 do 200)
Radiant ob maksimu	$\alpha=175^\circ$ $\delta=18^\circ$	$\alpha=217^\circ$ $\delta=76^\circ$	$\alpha=217^\circ$ $\delta=76^\circ$	$\alpha=230^\circ$ $\delta=49^\circ$
Radiant v Ozvezdju	Bereniki kodri	Mali lev	Mali medved, Mali voz, oje	Herkul, blizu zahodne noge
Hitrost, v (geo.) km/s	65, zelo hitri	64, zelo hitri	33, srednje hitri	41, hitri
Populacijski indeks (r)	3	3	3	2,1
lunine mene	18.12. prvi krajec	18.12. prvi krajec	25.12. ščip	02.01. zadnji krajec

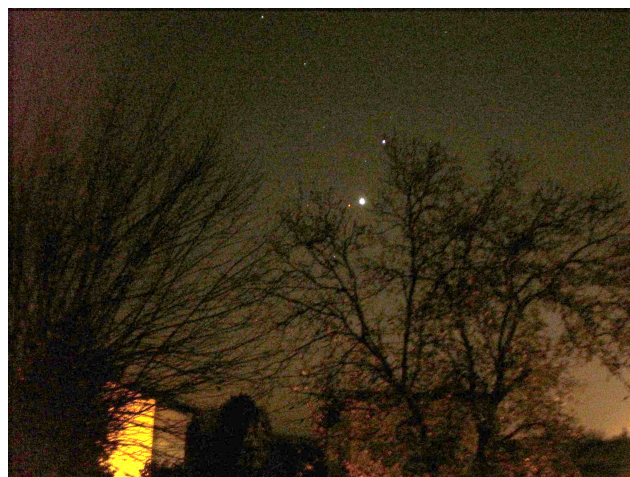
Legenda: PUP... Pupidi, PHO... Fenicidi,

MON... Monocerotidi, HYD... δ -Hidridi,
GEM... Geminidi, COM... Komidi,
DLM... Decembrski Leonis Minoridi, URS... Ursidi,
QUA... Kvadrantidi.

Kdor se bo odločil za opazovanja, mu svetujem naj si izbere temen kraj stran od mestnih luči in Luna naj bo za vašim hrbtom. Najugodnejši čas za Geminide bo 1. polovica noči 13./14. decembra. Želim vam prijetna opazovanja.

Stane Slavec

Jutranji planeti

Planeti na vzhodnem nebu med vejami oreha. Najsvetlejša je Venera, Jupiter je drugi najsvetlejši, najšibkejši je Mars zraven Venere. Slika je vsota treh 4 sekundnih osvetlitev z OLYMPUS FE-280 $f=6\text{mm}/3,1$, Narejeno 01.11.2015 ob 05h35m na Ježici v Ljubljani.

Nikolaj Štritof

Efemeride december 2015

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 17. 11. 2015 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

O temni snovi

Rok Vidmar

Temna snov: je – je ni? Si lahko pojave, ki nam jih temna snov lepo razloži, razlagamo še kako drugače? Zgodba o tem, kako je do te ideje prišlo, kako je prihajalo do drugih idej, kaj so močne in šibke strani enih in drugih in kam se nagiba tehtnica.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.12.	07:23	16:18	22:14	11:31	CET
05.12.	07:28	16:17	01:12	13:23	CET
10.12.	07:33	16:16	06:09	16:02	CET
15.12.	07:37	16:17	10:19	20:47	CET
20.12.	07:40	16:18	13:07	01:29	CET
25.12.	07:43	16:21	16:52	07:10	CET
30.12.	07:44	16:25	22:00	10:32	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** je viden v drugi polovici meseca zvečer, ko v ozvezdju Strelca zahaja dobro uro za Soncem.
- ★ **Venera** je sprva na nebu od pol štirih zjutraj, nato pa vzhaja vse kasneje in konec meseca vziče okoli pol petih. Sredi meseca se iz ozvezdja Device preseli v ozvezdje Tehtnice.
- ★ **Mars** v ozvezdju Device vzhaja okoli dveh zjutraj.
- ★ **Jupiter** lahko sprva opazujemo od pol enih dalje, nato pa vzhaja vse bolj zgodaj in je konec meseca na nebu že pred enajsto. Nahaja se v ozvezdju Leva.
- ★ **Saturn** je viden konec meseca, ko v ozvezdju Škorpiona vzhaja okoli pol šestih zjutraj.
- ★ **Uran** je sprva na nebu do treh zjutraj, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca v ozvezdju Rib zaide že okoli enih.

Zanimivi dogodki:

- ★ Zima se začne 22. decembra ob 5:48.
- ★ 14. decembra nastopi meteorski roj Geminidov s 120 utrinki na uro.

Urška Pajer

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštnega seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.adj.si/slo-astro>. Trenutno ima lista 108 članov.

Aram Karalič

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli astronomskega.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu